

Rapport

Rapport betreffende een klacht over de gemeente Kampen.

Datum: 21 september 2012

Rapportnummer: 2012/155

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de gemeente Kampen zijn verzoek om kwijtschelding van gemeentelijke belastingen heeft afgewezen wegens het bezit van zes motorvoertuigen zonder de waarden ervan te specificeren.

Bevindingen en beoordeling

Verzoeker, de heer V. en zijn gezin moeten rondkomen van een uitkering die net boven het bijstandsniveau ligt. In de periode dat zijn gezin van de gemeente een bijstandsuitkering ontving werden verzoeken tot kwijtschelding van gemeentelijke belastingen steeds ingewilligd. Later werd dit een gedeeltelijke kwijtschelding toen hij een Wia-uitkering aangevuld met belastingkorting ontving. Een paar jaar geleden werd zijn verzoek afgewezen, omdat zijn vrouw voor haar uitwonende zoon alimentatie ontving. Nadat de alimentatie was gestopt, dacht de heer V. dat hij in 2011 kans zou maken op kwijtschelding en diende vervolgens daartoe een verzoek in.

Bevindingen

Bij brief van 30 juni 2011 verzocht de gemeente de heer V. aanschafgegevens en kentekengegevens of vrijwaringsbewijzen van drie motoren en een snorfiets te leveren waarvan de kentekens bij de RDW op zijn naam stonden.

Op 1 juli 2011 liet de heer V. de gemeente weten dat de drie motorfietsen sleutel/restauratie-objecten waren. De snorfiets (een Spartamet, een fiets met hulpmotor) had de heer V. van zijn schoonvader overgenomen. Van de motorfietsen had de heer V. geen kwitanties, want die kreeg men niet bij particuliere koop. Het waren bovendien motorfietsen die geen waarde meer vertegenwoordigen, anders had hij ze nooit kunnen aanschaffen.

Bij besluit van 13 juli 2011 wees de gemeente - gelet op artikel 12, lid 2 onder c van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 (Achtergrond onder 1) - het verzoek om kwijtschelding af. De zes motorvoertuigen waren totaal meer waard dan de toegestane vrijstelling van € 2.269. De waarde was de prijs die de auto-/motorhandel bereid was te betalen bij inkoop zonder gelijktijdige verkoop van een ander motorvoertuig.

In zijn beroepschrift tegen de afwijzing voerde de heer V. onder meer aan dat de motoren waren vrijgesteld van wegenbelasting. Daarnaast had hij twijfels over de waardevaststelling van de voertuigen, omdat de gemeente de voertuigen niet had gezien. Volgens de heer V. mocht hij een eigen vermogen van € 10.000 hebben. De heer V. kon een taxatierapport van de motorvoertuigen niet betalen. De heer V. vroeg zich af waarom het leveren van zo'n rapport nodig was. Immers van zijn inboedel hoefde hij ook geen taxatierapport af te geven.

De gemeente schreef de heer V. op 16 augustus 2011 dat zij een officieel taxatierapport per voertuig nodig had.

In reactie schreef de heer V. de gemeente onder meer dat aan een taxatierapport per voertuig kosten waren verbonden die hij niet kon voldoen met zijn lage inkomen. Daarnaast kostte een taxatierapport voor bijvoorbeeld de Spartamet meer dan de Spartamet waard was

Bij brief van 3 november 2011 wees de gemeente het beroepschrift af. In de Leidraad Invordering 2008 was in artikel 26 (Achtergrond onder 2) bepaald dat de waarde van een motorvoertuig niet als vermogen wordt gezien als deze op het moment van aanvraag een waarde heeft van € 2.269 of minder. Als de waarde meer bedroeg, werd de volle waarde als vermogen in aanmerking genomen. Omdat de heer V. geen taxatierapport had op laten stellen van de motorvoertuigen, heeft de gemeente zelf een waarde moeten vaststellen. Deze waarde heeft de gemeente vastgesteld door op internet te zoeken naar vergelijkbare voertuigen. Hierbij heeft de gemeente de bouwjaren gebruikt die de heer V. had aangegeven in zijn beroepschrift. Hieruit bleek dat de motorvoertuigen in totaal meer waard zijn dan € 2.269, de maximale waarde die vrijgesteld is volgens de Invorderingswet. Het kwijscheldingsverzoek was volgens de gemeente daarom terecht afgewezen.

Verder schreef de gemeente de heer V. dat het door hem genoemde bedrag van € 10.000 de vermogensvrijstelling was uit de Wet werk en bijstand, niet de Invorderingswet. Motorvoertuigen die ouder waren dan tien jaar konden minder waard zijn, maar dit gold niet voor alle merken. Bovendien ging het bij de heer V. om zes motorvoertuigen die in totaal meer waard waren dan de vrijstelling. Van een inboedel hoefde volgens de gemeente geen taxatierapport te worden geleverd, omdat deze bij verkoop doorgaans minder waard is dan de vrijstelling.

Tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman gaf de gemeente het volgende aan. Omdat een taxatie van de voertuigen door de heer V. was afgewezen, was internet als bron gebruikt. Voor de bepaling van de waarde was steeds de laagste aangetroffen waarde gebruikt. Er was in het verleden inderdaad kwijschelding verleend. In die jaren was door de heer V. in het verzoekformulier ten onrechte geen melding gemaakt van de voertuigen. Door wijzigingen in de werkprocessen bestaat sinds begin 2011 de mogelijkheid aanvraagformulieren uitgebreider te toetsen. Toetsing door middel van bestandsvergelijking onder andere via de Belastingdienst heeft de motorvoertuigen aan het licht gebracht. Het deed er niet toe dat de motoren hobby- of knutselobjecten waren. Voor een overgangsregeling was dan ook geen aanleiding. De heer V. heeft de aanvraagformulieren in 2011 en eerdere jaren niet volledig en juist ingevuld. De destijds wellicht ten onrechte verleende kwijschelding werd echter niet teruggevorderd. In die zin kwam de gemeente hem tegemoet. Daarnaast had de heer V. geweigerd de motorvoertuigen te laten taxeren. De gemeente verstrekke de Nationale ombudsman een opgave van de waarden, gespecificeerd per motorvoertuig en overzichten van op internet

aangeboden motorvoertuigen, soortgelijk aan die van de heer V.

voertuig bouwjaar waardes van t/m minimale waarde

Harley Davidson 1980 € 7.500,00 - € 9.000,00 € 7.500,00

Moto Guzzi V35 II 1984 € 1.350,00 € 1.350,00

Moto Guzzi V65 Lario 1986 € 2.000,00 - € 2.250,00 € 2.000,00

BMW K75RT 1992 € 1.250,00 - € 3.250,00 € 1.250,00

Ford Escort wagon 1.6i 1997 € 650,00 - € 1.249,00 € 650,00

Spartamet 1997 nihil € 0,00

totale waarde voertuigen € 12.750,00

In zijn reactie daarop schreef de heer V. onder meer dat hij de Ford Escort en een motorfiets ieder jaar had gemeld op het aanvraagformulier. Verder waren bijna alle opgezochte motoren te koop bij dealers, wat de heer V. niet is. Bij particulieren zijn de motoren via marktplaats.nl stukken goedkoper. Volgens een autohandelaar kon hij zijn auto alleen nog gratis inleveren om kosteloos te kunnen worden afgevoerd. De heer V. betwist de waardes gesteld door de gemeente. Zo stond op het internetoverzicht ook een goedkopere Ford Escort, betroffen de motoren op het internetoverzicht andere varianten dan die de heer V. heeft en is geen rekening gehouden met de staat van de motoren.

II Beoordeling

Het vereiste van goede motivering houdt in dat de overheid haar handelen en haar besluiten duidelijk aan de burger uitlegt. Daarbij geeft zij aan op welke wettelijke bepalingen de handeling of het besluit is gebaseerd, van welke feiten zij is uitgegaan en hoe zij rekening heeft gehouden met de belangen van de burgers. Deze motivering moet voor de burger begrijpelijk zijn. Dit impliceert dat een overheidsinstantie de totstandkoming van een totaalbedrag dient te specificeren.

In rapport 2010/223 heeft de Nationale ombudsman geoordeeld dat bij de aanwezigheid van vermogen door bezit van meer dan één motorvoertuig het in beginsel niet redelijk is te achten dat een betrokkene niet aan zijn belastingplicht zou hoeven voldoen. Immers, van een betrokkene kan worden verwacht dat hij de waarde van de overige motorvoertuigen aanwendt voor de betaling van belastingen. Dit brengt met zich mee dat een tweede motorvoertuig en elk volgende in beginsel volledig als vermogen in aanmerking kan worden genomen. Daarbij merkt de Nationale ombudsman op dat van een betrokkene kan worden verwacht dat hij de waarde van de motorvoertuigen onderbouwt met de taxatie van

een bij de BOVAG aangesloten garagebedrijf.

Omdat de heer V. had nagelaten gegevens te leveren over de waarde van de motorvoertuigen, mocht de gemeente de waarde van de motorvoertuigen bepalen op basis van gegevens van internet. Het was dan vervolgens aan de heer V. om met een contraexpertise te komen, wat hij niet heeft gedaan. Nu de waarde van de motorvoertuigen correct is vastgesteld op € 12.750, was de afwijzing van het verzoek om kwijtschelding dan ook terecht.

Waar het in dit rapport om gaat is dat de afwijzing op zich correct, lees rechtmatig is, maar desondanks niet behoorlijk is door het ontbreken van een cijfermatige onderbouwing van de afwijzing. De gemeente had in zowel de afwijzing als in de beschikking op het beroepsschrift noch de totaalwaarde van de motorvoertuigen noch de waarde per motorvoertuig genoemd. Als gevolg daarvan was het voor de heer V. moeilijk om te begrijpen waarom kwijtschelding geweigerd werd en in het bijzonder de waardebepaling te verifiëren en eventueel aan te vechten. Daarmee heeft de gemeente gehandeld in strijd met het vereiste van goede motivering.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de gemeente Kampen, is gegrond wegens strijd met het vereiste van goede motivering.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

De Nationale ombudsman ontving een verzoekschrift van de heer V. met een klacht over een gedraging van de gemeente Kampen.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Kampen, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd het college een aantal specifieke vragen gesteld.

Tijdens het onderzoek kregen de gemeente en de heer V. de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren

De reactie van het college gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

De heer V. gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Achtergrond

Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990

Artikel 12, aanhef tweede lid en onder c en derde lid;

"Lid 2. Onder bezittingen wordt niet begrepen:

c. een auto die op het moment van het verzoek een waarde heeft van € 2.269 of minder; een auto met een waarde van meer van € 2.269 wordt niet als vermogen beschouwd indien jegens de ontvanger aannemelijk kan worden gemaakt dat die auto absoluut onmisbaar is voor de uitoefening van een beroep dan wel absoluut onmisbaar is in verband met invaliditeit;

Lid 3. Onder waarde, bedoeld in het tweede lid, onderdeel c, wordt verstaan de prijs die de autohandel bereid is te betalen bij inkoop zonder gelijktijdige verkoop van een andere auto."

Leidraad Invordering 2008

26.2.3 De auto en kwijtschelding particulieren.

"De waarde van de personenauto wordt niet als vermogensbestanddeel in aanmerking genomen als deze op het moment waarop het verzoek wordt ingediend een waarde heeft van € 2.269 of minder. Als de waarde meer bedraagt, wordt de volle waarde als vermogen in aanmerking genomen.

(...)"

Rapport Nationale ombudsman 2010/33

"Vrijstelling van een auto als vermogensbestanddeel

8. Bij de beoordeling van een verzoek om kwijtschelding speelt het vermogen van de betrokkene een belangrijke rol. Om het bedrag aan vermogen vast te stellen wordt gekeken naar de waarde van de bezittingen van de betrokkene. Het bezit van een auto is

als vermogen te beschouwen.

Een uitzondering hierop is een auto met een lagere waarde dan € 2.269. Deze waarde telt dan niet mee als vermogensbestanddeel. Heeft de auto een hogere waarde, dan telt dit geheel mee als vermogen. Alleen als de auto met een hogere waarde aantoonbaar onmisbaar is voor de uitoefening van een beroep of in verband met invaliditeit, wordt deze auto niet als vermogen beschouwd.

Meerdere auto's

9. De waarde van een auto telt mee als vermogen. Dat daarop bij één auto een uitzondering kan worden gemaakt, kan als uitgangspunt gelden. Bij de aanwezigheid van vermogen door bezit van meer dan één auto is het echter in beginsel niet redelijk te achten dat een betrokkene niet aan zijn belastingplicht zou hoeven voldoen. Immers, van een betrokkene kan worden verwacht dat hij dat bedrag aanwendt voor de betaling van belastingen. Dit brengt met zich mee dat een tweede auto in beginsel volledig als vermogen in aanmerking kan worden genomen."